

blev derfor gjort forskellige Forsøg paa at finde andre Betegnelser for Folkekirken, som kunde være mere tilfredsstillende. Det blev foreslaaet at kalde den den evangelisk-kristelige, det blev foreslaaet at kalde den luthersk-kristelig og luthersk-evangelisk-kristelig. Der var ogsaa Forslag fremme om at give Betegnelsen evangelisk-luthersk en eller anden Tilføjelse for derved nærmere at klare, hvad man forstod derved, og hvorledes Kirkemyndighederne skulde administrere Kirken i Hensyn til denne Betegnelse. Men der var intet af disse Forslag, der trængte igenem. Man blev staaende ved Udtrykket evangelisk-luthersk. Det gik over i Grundloven af 1866, og det gik ogsaa over i Grundloven af 1915. At man ikke rørte ved det Spørgsmaal under Grundlovsforhandlingen i Fjor, er jo let forstaaeligt; thi dels kom man jo ikke meget ind paa Grundlovsbestemmelser ud over de rent politiske, dels kunde man ogsaa sige sig selv, at hvis man foretog Forandring paa det Punkt i en eller anden Retning, vilde det have rejst en saa stærk Meningskamp i Befolkningen, at der kunde være megen Fare for, at det hele Grundlovsarbejde vilde strande. Men paa den anden Side kan det jo ikke siges at være heldigt, at man har staaende en saadan Bestemmelse i Grundloven om, hvordan den Kirke skal være, som Staten er forpligtet til at understøtte, naar der er saa delte Meninger om, hvad der kan komme ind under dette Begreb. Jeg vil meget godt tro, at de lærde, de, der ser kirkehistorisk paa Sagen, hvorledes den har udviklet sig siden Luthers Dage, kan komme til det Resultat, at „evangelisk-luthersk“ er et meget ufyldestgørende Udtryk; men jævne almindelige Mennesker, der ikke er vant til at indlade sig paa store Fortolkninger, ser, tror jeg, i al Almindelighed noget anderledes paa Sagen. De vil være tilbøjelige til at mene, at „evangelisk-luthersk“ betyder det, der stemmer med Evangeliernes og Luthers Opfattelse, og de fleste af dem, der maaske ikke har et meget større Kendskab til disse Ting, end hvad de har lært i Skolen og hørt i Kirken, har dog noget Kendskab baade til Evangeliernes Hovedindhold og Luthers lille Katekismus og hans Forklaring af de 3 Trosartikler, og man maa ikke forundre sig over, om mange af dem vil ræsonnere som saa, at hvad disse nye Retninger end indeholder — de kan maaske være meget kloge og meget dybsindige — er de hverken lutherske eller evangeliske, og det gør, at naar der

nu kommer et Lovforslag frem om at give Præster, som har en fra den gammelkendte lutherske og evangeliske Opfattelse meget forskellig Opfattelse, tror jeg, at man skal tage lidt varligt paa den Sag af Hensyn til Befolkningen. Jeg tror ikke, der er nogen i denne Sal, der kunde ønske Indskrænkninger i Trosfriheden, og jeg tror heller ikke, der er nogen, der i og for sig kan være imod, at Folk faar den Forkyndelse, som de synes kan tilfredsstillende dem, hvad enten denne Forkyndelse stemmer med deres egen Opfattelse eller ikke, ja, selv om den maatte være nok saa meget afvigende derfra. Men Spørgsmaalet er, under hvilke Former dette kan ske, uden at man kommer til at gøre for megen Uret imod Folk i Almindelighed. Det er jo meget godt, at der gøres noget for, at Præsterne kan blive stillet frit, og det er godt, at det stilles saaledes for Biskopperne, at de ikke skal komme til at staa overfor Handlinger, som kunde være besværende for deres Samvittighed; men man maa jo dog ikke glemme, at det hele er gjort for Befolkningens Skyld. Derfor maa man ogsaa, synes jeg, tage et rimeligt Hensyn til, hvorledes der ses paa den Sag omkring i Sogmenighederne.

Naar der nu her er foreslaaet at give en Lejlighedslov, som Ministeren kaldte den, men en Lejlighedslov, som skal have en almindelig Karakter og gælde ikke blot i det foreliggende Tilfælde, i Vaalse, men gælde i andre lignende Tilfælde, som maatte opstaa her og der, tror jeg ikke, at det er rigtigt at give Loven en saa almenomfattende Skikkelse. Jeg synes, at der er meget i den Betragtning, som er kommet frem fra flere Sider, og som ogsaa blev nævnt af det ærede Medlem (Piper), der talte før mig, at denne Sag, skønt den kun indeholder faa Linier paa Papiret her, dog er en betydelig Sag, der kan faa meget betydelige Følger, og at det derfor ikke vil være rigtigt for det nuværende Tilfælde at gennemføre et saadant almindeligt gældende Lovforslag, men at man burde vente, til man fik den Rigsdag valgt, som vi skal have efter den nye Grundlov. Men desuden forekommer det mig, at man ikke kan give en almindelig omfattende Lov paa dette Omraade, uden at man samtidig tænker over de Konsekvenser i forskellige Retninger, som den vilde medføre, og ogsaa tager disse Konsekvenser op til Overvejelse. Det ærede Medlem, der talte før mig, nævnede saaledes Hensynet til Mindretallene i en Menighed. Han sagde, at derom indeholdt Lovforslaget intet,